

Die voortreffelijke methode — zonder bepaalde methode — had den helderzienden heer Kruseman genoopt de tweelingbroers naar Brussel te zenden, waar zij niet alleen met toekomstige schilders, maar ook met aspirant-beeldhouwers en -bouwkunstenaars samentroffen. De meesten hieronder, zooals Agneessens, Verdijen, Haseleer, Cormon, Blancgarin, Verheijden, van den Kerckhove, van der Hecht, Bourignon, Dufour, van der Stappen, enz. namen weldra eene eervolle plaats in te midden der voornaamste Belgische en Fransche kunstenaars. 't Is in hetzelfde atelier dat, weinige jaren later, de meest begaafde der Belgische schilders, de alom gevierde Emile Wauters, zijne artistieke opleiding genoot.

Gedurende ruim drie en een half jaar werkten zij vlijtig in het atelier van Portaels en togen daarna voor een paar jaren huiswaarts, om zich de lessen ten nutte te maken van P. Greive, die destijds onder zijne leerlingen den heer Allebé, den tegenwoordigen directeur der Koninklijke Academie van beeldende kunsten te Amsterdam, Taanman, Dekker en meer anderen, telde.

In 1866 trad David in 't huwelijk en toog naar Brussel, terwijl Pieter eenige jaren later, in 1869, naar Parijs vertrok, een atelier huurde en ijverig de fraaiste meesterwerken in den *Louvre* naschilderde. Doch door zijn

ietwat vreemd accent, zijn blond haar, zijne doodkalmte bedardheid — van de wilde rumoerigheid van eertijds was geen greintje meer in hem gebleven — werd Pieter, niettegenstaande zijne plechtige, ja, verontwaardigde verzekeringen, algemeen voor een Duitscher gehouden. Het uitbreken van den oorlog maakte zijn verblijf in het koortsachtig opgewonden Parijs alles behalve aangenaam; de zoogenaamde „*Prussien*” oordeelde het dan ook raadzaam ijlings zijn bundeltje te snoeren en ademde weer ruimer toen hij de Fransche grenzen achter den rug had. Eenigen tijd nog verbleef hij te Amsterdam, doch voelde weldra den machtigen drang, terug te keeren tot zijn broederlijken *alter ego*, met wien hij vroeger steeds gewerkt had, en sedert dien ook samenbleef.

De Amstel, nabij de Amstelveensche weg, krijttekening.